

Nafaa Salem Mohamed:

”Världen har övergivit oss”

– Vi är övergivna, bortglömda, icke-prioriterade av FN, EU och media. Vi har ställt upp på alla krav, visat tålamod och gett allt. Nu har vi kommit till den absoluta gränsen. Nu finns det inget mer att ge och inget mer att vänta. Vi har förstått budskapet.

– Västsaharierna kommer inte att få sitt självbestämmande och sin självständighet med hjälp av det internationella samfundet. Vi litade på FN. I 17 år har vi väntat på en folkomröstning om vår självständighet. Lika länge har Marocko förhindrat den. Ingen har fördömt detta. I 33 år har vi bott i flyktingläger totalt beroende av ett minskande humanitärt stöd från omvärlden.

– Nu finns det inget annat att göra än att gå tillbaka till tiden före FN:s inträde på arenan, det vill säga att återgå till kriget.

– Det är bättre att dö för sitt land och i sitt hemland än att dö i den algeriska öknen.

– Jag säger inte detta i egenskap av representant för Polisario utan som privatmänniska, men jag vet att jag talar för den absoluta majoriteten av västsaharierna. Människorna har förlorat all tilltro till det internationella samfundet.

Nafaa Mohammed Salem talar behärskat men med intensitet. Han är en av de två representanterna för Polisario i Norden.

– En återgång till krig har diskuterats av västsaharierna i flera år. Pressen på Polisarios ledning har varit stor, men Polisa-

rio vill fortsätta den diplomatiska vägen ända tills FN deklarerar att man inte kan lösa konflikten. Polisario har hela tiden respekterat en fredlig lösning och den diplomatiska vägen.

– Redan inför FN:s fredsplan 1991 gjorde Polisario många eftergifter. Vi gick till exempel med på att både de marockanska bosättarna och den marockanska armén med sina 160 000 soldater skulle finnas kvar i området under folkomröstningen.

Vad händer med FN:s särskilde representant?

– FN:s särskilde representant för Västsahara Peter van Walsum fick ingen förlängning av sitt mandat i augusti på grund av att han var partisk till förmån för Marocko. När FN utsåg amerikanen Christopher Ross i höstas förkastade Marocko detta förslag. Sedan dess har ingenting hänt. Tiden går, västsaharierna i flyktinglägren väntar. Det finns alltså ingen politiskt ansvarig inom FN att klandra, ingen plan, ingenting.

– Marocko har förkastat 90% av alla FN-förslag. Det enda de vill nu är att ge oss autonomi, det vill säga ett mycket

begränsat självstyre. Det är naturligtvis en omöjlighet för oss.

Vad anser du om EU?

– Vi är mycket besvikna på EU. Inte bara när det gäller Västsahara. Titta bara på Palestina, Tchad, Irak och Sudan. EU agerar inte.

– När det gäller Västsahara så är det Frankrike som manipulerar EU. Tyvärr befinner vi oss i Frankrikes intressesfär och är därmed Frankrikes egendom. Jag klandrar inte Frankrike för att de ställer upp för sin gode vän Marocko, men jag klandrar alla andra medlemsländer i EU. Varför säger de inte ifrån? Varför tiger de? Varför låter de Frankrike styra hela denna process utan att lyfta ett finger? Vi skulle vilja se en balans här. Varför agerar inte de nordiska länderna? De borde försvara oss.

– Så länge som EU är en säkerhetszon vars högsta prioritet är att försvara sina egna ekonomiska intressen, så kommer inget att ske. Se bara hur de undertecknade ett illegalt fiskeavtal med Marocko, där våra ockuperade vatten ingick, enbart för att stödja sina egna europeiska fiskeindustrier.

– Vad kan vi vänta från EU? Absolut ingenting.

– Marocko har fått miljoner euro i bistånd av EU för att stoppa migrationen från Afrika till Europa och till utbildning och infrastruktur i Marocko.

– Vad har vi fått till flyktinglägren? Vi har också familjer och barn som behöver utbildning och transportvägar. Jo, sedan 2006 har vi fått minskade bidrag från FN:s World Food Programme, EU:s ECHO och katolska Caritas i Belgien på grund av franska politiska påtryckningar.

– Vi västaharier är politiska flyktingar. Vårt land, vår mat, våra hem har tagits ifrån oss. Vi lämnade allt på grund av den marockanska arméns invasion och allt dödande 1975.

– Vi har inget jordbruk eller några fabriker i flyktinglägren. Alla är beroende av hjälp som kommer utifrån. Situationen idag är mycket sämre än förut, eftersom den inte är stabil. Ingen vet från dag till dag vad som finns och vad som inte finns. World Food Programmes matsändningar är inte bara oregelbundna. De innehåller inte heller lika många produkter som förut.

– Hur många nödrop har du hört från Västahariska Röda Halvmånen de senaste åren? Lagren är tomma.

– Den här flyktingsituationen har pågått i 33 år. Det är inte normalt. Det är i högsta grad onormalt. Alla vet. Statistiken finns. Situationen är känd i politiska led och bland de humanitära organisationerna.

– Västaharierna negligeras totalt. Det är en skandal. I stället för att minska på det humanitära stödet borde det öka. Det har inte pågått något krig på 17 år och befolkningen ökar.

– Syftet med det minskade matstödet är att tvinga västaharierna på knä, att få oss att ge upp. Frankrike finns i FN:s säkerhetsråd, i generalförsamlingen och i EU. De blockerar allt.

Varför är det franska stödet så starkt för Marocko?

– Marocko är som en fransk provins. De nära kontakterna mellan den marockanska kungafamiljen och den franska regeringen härstammar från 50-talet, då det fanns starka radikala grupper i Marocko som ville införa republik. Frankrike, som var kolonialmakt i både Algeriet och Marocko kunde inte utkämpa ett krig i både Algeriet och Marocko. Därför slöt de en pakt med Marocko.

Varför finns det inget stöd i Marocko för västaharierna?

– Marocko är en polisstat. Det finns 12 olika säkerhetsorgan. Befolkningen är

Nafaa Salem Mohamed. Bild: Martin Wikström

totalt kontrollerad. Det är förbjudet att ifrågasätta Allah, kungen eller rätten till Västahara. Det marockanska folket har andra bekymmer än Västahara; fattigdom, droger och utbildning.

Hur är situationen i lägren?

– Vi är totalt beroende av internationell hjälp, klimatet och den politiska situationen. Vi är oerhört sårbara. Mat och medicin saknas ständigt. Under de senaste 10 åren har matsändningarna försämrats, men den verkligt radikala försämringen började för tre år sedan. Om man jämför med vad andra länder får i humanitärt stöd, så är det vi får oerhört lite.

– Vi är en tidigare spansk koloni. EU-landet Spanien är därmed ansvarigt. Men vad gör Spanien? Jo, de säljer vapen till Marocko och ger Marocko stora penningstöd utöver EU:s eget stöd. Spanien ger oss alltså lite mat men samtidigt ser de till att det finns kulor att döda oss med.

Hur är situationen i ockuperat område?

– Det kommer inte så många nyheter därifrån, eftersom inte internationell media är där. Journalister får inte komma in och media prioriterar inte oss. Därför protesterar inte media högljutt. Men sedan intifadan startade 2005 har foton spridits via Internet. Västaharier förtrycks, fånglas, torteras och dödas.

– Human Rights Watch och Amnesty International har släppt flera rapporter om den svåra situationen för civilbefolkningen, men så länge ingen stark organisation eller regering tar informationen till sig och agerar därefter, händer ingenting. Vi väntar på en reaktion från omvärlden.

– Vårt land är ockuperat. Vi har gett bort allt, framför allt vår tid. En tredje generation växer nu upp i flyktinglägren. Vi är nakna. FN har inte gjort någonting. Det finns ingen framtid.

Lena Thunberg

Ross nytt sändebud

Amerikanen Christopher Ross utsågs den 7 januari till FN:s generalsekreterares särskilda sändebud för Västahara. Ross som efterträder Peter van Walsum har lång erfarenhet från USA:s utrikesdepartement och har arbetat mest med Mellanöstern och Nordafrika. Han har varit ambassadör i både Syrien och Algeriet och senast senior

advisor för Mellanöstern och Nordafrika vid USA:s beskickning i FN.

Holländaren Peter van Walsum fick ingen förlängning av sitt mandat i augusti 2008 på grund av anklagelser för partiskhet för Marocko.

Lena Thunberg